

Azərbaycan Respublikası adından
Q Ə T N A M Ə

İş № 2(103)-10904/2018
10 oktyabr 2018-ci il

Bakı şəhəri

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki kollegiyası

Hakimlər Hüseynov Abiddin Qabil oğlunun sədrliyi və məruzəsi ilə,
Cəmilova Xəyalə Adil qızından və Xəlilov İsmayıl Kamil oğlundan ibarət tərkibdə,
Səfərli Xədicə Əlicabbar qızının katibliyi,
maraqlı şəxsin nümayəndəsi, vəkil Orxan Zeynalovun iştirakı ilə,

ərizəçi Vergilər Nazirliyi yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamentinin (maraqlı şəxs SAA) ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə ərizəsinə dair 2(005)-3861/2018 sayılı iş üzrə Bakı Şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 18 iyul 2018-ci il tarixli qətnaməsindən maraqlı şəxs tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətinə əsasən mülki işə Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin binasında açıq məhkəmə iclasında baxaraq

MÜƏYYƏN ETDİ:

Ərizəçi Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinin yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamenti ərizə ilə məhkəməyə müraciət edərək, «Zirvə - Monolit» Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (bundan sonra – MMC) dövlət büdcəsinə olan 2393060,73 manat vergi borcunun ödənilməsinə təmin etmək üçün hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbəri olan SAAnun ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

Ərizə onunla əsaslandırılmışdır ki, vergi ödəyicisi olan hüquqi şəxs «Zirvə - Monolit» MMC vergi öhdəliklərini qanunla müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədiyi üçün onun dövlət büdcəsinə 2393060,73 manat vergi borcu hesablanıb. Yaranmış borcun 5 gün ərzində dövlət büdcəsinə ödənilməsi məqsədi ilə vergi ödəyicisinə 16.11.2017-ci il tarixli bildiriş göndərilib, lakin vergi ödəyicisi yaranmış borcu ödəməyib.

Bakı Şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 18 iyul 2018-ci il tarixli qətnaməsi ilə ərizə təmin edilmişdir.

Maraqlı şəxs apellyasiya şikayəti verərək, qətnamənin ləğv olunmasını və yeni qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

Apellyasiya şikayəti onunla əsaslandırılmışdır ki, 04 oktyabr 2010-cu il tarixdə “Zirvə-Monolit” MMC-yə ərizə ilə müraciət edərək işən azad olunmasını xahiş edib, möhürü və sənədləri təsisçilərə təhvil verib. Bundan sonra dəfələrlə Cəmiyyətə müraciət edərək işdən azad olunması barədə vergi orqanına məlumat verilməsini tələb etsə də, nəticə əldə edə bilməyib. Həmçinin əmək müqaviləsinə xitam verilməsi haqqında müvafiq sənədlər ona təqdim edilməyib. Bakı Şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət edərək 04.10.2010-cu il tarixdən “Zirvə-Monolit” MMC-nin direktoru vəzifəsindən azad olunması, həmin tarixdən əmək müqaviləsinə xitam verilməsinə dair əmrin, əmək kitabçasının, son haqq-hesabın verilməsinin cavabdeh “Zirvə-Monolit” MMC-yə həvalə edilməsi barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş edib. Məhkəmənin 26 yanvar 2018-ci il tarixli qətnaməsi ilə iddia təmin edilib. Qanuni qüvvəyə minmiş qətnamənin olmasına baxmayaraq, onu “Zirvə-Monolit” MMC-nin direktoru vəzifəsindən azad etməyiblər.

Apellyasiya baxışı zamanı maraqlı şəxsin nümayəndəsi şikayətin məzmununa uyğun izahat verərək təmin olunmasını xahiş etdi.

Ərizəçinin nümayəndəsi Araz Məmmədov şikayətə etiraz edərək təmin olunmamasını xahiş etmişdir.

Məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, birinci instansiya məhkəməsinin gəldiyi nəticə üçün mühüm əhəmiyyəti olan bütün faktiki hallar aydınlaşdırılmadığından və məhkəmənin qətnamədə göstərdiyi nəticələr işin hallarına uyğun gəlmədiyindən qətnamə ləğv edilməli və iş üzrə yeni qətnamə çıxarılmalıdır.

Belə ki, Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinə əsasən qanunla müəyyən edilmiş vergiləri, habelə bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş qaydada hesablanmış faizləri, tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarını və digər məcburi ödənişləri ödəmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir (16.1.1). Vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə, hesablanmış vergilər üzrə borcların və faizlərin, tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının ödənilməsinə təmin etmək üsulu kimi vergi ödəyicisi olan fiziki şəxsin və ya hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması üçün məhkəməyə müraciət etmək Vergi orqanlarının hüquqlarıdır (23.1.15-3). Vergi ödəyicisinin bu Məcəllədə göstərilən hallarda və qaydada müəyyən edilən vergini (o cümlədən cari vergi ödəmələrini) ödəmək vəzifəsi onun vergi öhdəliyi hesab olunur (77.1).

Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsinə (budan sonra – MPM) əsasən, vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə, hesablanmış vergilər üzrə borcların və faizlərin, tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının ödənilməsinə təmin etmək üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanı fiziki şəxslərin və ya hüquqi şəxslərin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə məhkəməyə müraciət etmək hüququna malikdir (355-5.1).

Sadalanan normaların məzmunundan aydın olur ki, vergi öhdəliyi vergi ödəyicisinin bu Məcəllədə göstərilən hallarda və qaydada müəyyən edilən vergini ödəmək vəzifəsidir.

Vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə, hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırıla bilər.

İşdə olan yazılı sübutlarla müəyyən edilir ki, «Zirvə Monolit» MMC 08 iyun 2007-ci il tarixdə hüquqi şəxs kimi dövlət qeydiyyatına alınmış. Hüquqi şəxslərin rəsmi reyestrində hüquqi şəxsin qanuni təmsilçisi SAA göstərilmişdir.

Elvin Aslanov «Zirvə Monolit» MMC-yə qarşı iddia ərizəsi ilə Bakı Şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət edərək 04.10.2010-cu il tarixdən «Zirvə-Monolit» MMC-nin direktoru vəzifəsindən azad olunması, həmin tarixdən əmək müqaviləsinə xitam verilməsinə dair əmrin, əmək kitabçasının, son haqq-hesabın verilməsinin cavabdeh «Zirvə-Monolit» MMC-yə həvalə edilməsi barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir. Həmin Məhkəmənin 26 yanvar 2018-ci il tarixli qətnaməsi ilə iddia təmin edilmiş və məhkəmə aktı 26.02.2018-ci il tarixdə qanuni qüvvəyə minmişdir.

Beləliklə qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qətnaməsi ilə Elvin Aslanov 04.10.2010-cu il tarixdən «Zirvə-Monolit» MMC-nin direktoru vəzifəsindən azad olunmuşdur. Belə olan halda, onun «Zirvə-Monolit» MMC-nin rəhbəri qismində həmin hüquqi şəxsin vergi borcuna görə ölkədən getmək hüququna məhdudluq qoyulmasına hüquqi əsas yoxdur. Bu tədbir Elvin Aslanovun konstitusion hüququnun pozulması və (ya) məhdudlaşdırılması ilə nəticələnə bilər.

Belə ki, Azərbaycan Respublikasının ərazisində sərbəst hərəkət etmək, özünə yaşayış yeri seçmək və Azərbaycan Respublikasının ərazisindən kənara getmək vətəndaşların konstitusiyaya hüququdur (Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 28-ci maddəsinin III hissəsi). Bu hüquq ayrılmaz insan hüquqlarından biri olmaqla, yalnız qanunla nəzərdə tutulmuş və demokratik cəmiyyətdə zəruri hallarda məhdudlaşdırıla bilər. Qeyd olunan

hüququn məhdudlaşdırılması şəxsin bir sıra digər hüquqlarının, o cümlədən sağlam yaşamaq hüququnun həyata keçirilməsi ilə sıx bağlıdır.

Ona görə də apellyasiya şikayəti təmin edilməli, qətnamə ləğv edilməli, ərizə təmin edilməməlidir.

Yuxarıda göstərilənlərə əsasən və MPM-in 382, 384, 392, 393 və 405-ci maddələrini rəhbər tutaraq, Məhkəmə kollegiyası

QƏT ETDİ:

Maraqlı şəxs SAAnun apellyasiya şikayəti təmin edilsin.

Bakı Şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 2(005)-3861/2018 sayılı iş üzrə 18 iyul 2018-ci il tarixli qətnaməsi ləğv edilsin və iş üzrə yeni qətnamə çıxarılsın.

«Zirvə - Monolit» MMC-nin dövlət büdcəsinə olan 2393060,73 manat vergi borcunun ödənilməsinə təmin etmək üçün hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbəri olan SAAnun ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə ərizəçi Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinin yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamentinin ərizəsi təmin edilməsin.

Qətnamədən rəsmi qaydada verildiyi gündən 2 (iki) ay müddətində Bakı Apellyasiya Məhkəməsi vasitəsilə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki kollegiyasına kassasiya şikayəti verilə bilər.

**Sədrlik edən hakim
Hakimlər**

**imza:
imzalar:**

**Abiddin Hüseynov
Xəyalə Cəmilova
İsmayıl Xəlilov**

**Əsli ilə düzdür:
Hakim**

Abiddin Hüseynov